

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2021-02-01

Ansökan om bygglov för kv Riset 11, Södermalm: tillbyggnad av skolbyggnad med ny entré, nybyggnad av mindre byggnad för matsal och klassrum, dnr 2020-08835-575

Historik

Fastighetens östra byggnad uppfördes 1779 efter J W Elies ritningar. Under andra hälften av 1800-talet byggdes den på med ytterligare en våning. Den västra lägre byggnaden tillkom vid samma tidpunkt. I fastighetens nordvästra hörn har det funnits en äldre gårdsbyggnad i trä, numera riven. De två byggnaderna längs Gaveliusgatan är hoplänkade med ett träplank med en portal. Under åren 1870–1954 användes fastigheten under en rad olika namn som stadens uppfostringsanstalt för flickor. Idag nyttjas den som skola.

Kulturhistoriska värden

Kv Riset 11 ligger i Vita Bergens ålderdomliga och välbevarade miljö. Närmaste granne västerut är Faggens Krogs genuina borgargårdsmiljö från 1700-talet, besjungen av Bellman. Fastighetens båda byggnader är grönklassade av Stockholms stadsmuseum och ingår i kulturresevatet Vita Bergen. I gällande detaljplan, fastställd 1975, har fastigheten beteckningen "kulturhistorisk bebyggelse". Bebyggelsen i Vita Bergen utgör en värdekärna inom riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården.

Förslaget

Träplanket med sin portal som sammanbinder fastighetens två byggnader föreslås rivas för att ersättas med en nybyggnad, en "ny samlande entré" för den skolverksamhet som finns här idag. Byggnaden blir lika bred som den befintliga lägre byggnaden, något högre än dagens plank och är försedd med en stor glasad port. På gården föreslås, på platsen för den äldre gårdsbyggnaden, en nybyggnad som ska inrymma ett kombinerat klassrum/matsal i bottenvåningen och på övervåningen ett klassrum. Nybyggnaden är till ytan betydligt större än den byggnad som tidigare låg här och har ett mycket modernt formspråk.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

Det plank med portal som föreslås rivas utgör ett viktigt karaktärsdrag i Vita Bergen. Den föreslagna entrébyggnaden innebär att gården sluts på ett icke önskvärt sätt genom att de två befintliga äldre byggnadernas gavlar motbyggs. Möjligheten att blicka genom portalen och över planket går förlorad genom nytillskottet. Tillbyggnaden är ovarsam och en förvanskning av de befintliga byggnadernas arkitektur. Det föreslagna gårdshusets formspråk bryter av alltför påtagligt i den

känsliga miljön. Samfundet S:t Erik har inget emot gestaltningen i sig men anser att Vita Bergen inte är rätta platsen för en byggnad med ett så självständigt och modernt uttryck som den här föreslagna. Gårdsbyggnaden innebär därmed en förvanskning av miljön. Den 12 meter långa stödmur som föreslås mot grannfastigheten kv Riset 6 är mycket knapphändigt presenterad i ansökan. Detsamma gäller de risker som den skyddsvärda lind som står på parkmarken strax väster om fastigheten, eventuellt kan utsättas för på grund av den planerade nybyggnationen. Samfundet S:t Erik finner att de påtagliga förändringar och förvanskningar som förslaget skulle medföra knappast kan sägas stå i proportion till vad man erhåller – en mindre entrébyggnad och två klassrum. Risker är stor att bygglovets även kan bli prejudicerande i områden av denna karaktär, vilket vore mycket olyckligt.

Samfundet S:t Erik anser att bygglovets bör avstyrkas i sin helhet då det strider mot PBL 2 kap 6 §, 8 kap 13 och 17 §§ samt bestämmelserna i gällande plan. Möjligen kan en nybyggnad uppföras på den plats där det tidigare legat ett hus, dock under förutsättning att den inte blir större till ytan än detta och ges ett formspråk som ansluter till kringliggande bebyggelse.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Suzanne Lindhagen
Styrelseledamot